

Operační trakt

dva a více operačních sálů
značný počet místností
samostatné přístupové komunikace
vyčleněný výtah

Celý komplex je z hygienicko-epidemiologických důvodů izolován od ostatního chirurgického provozu. Všichni zaměstnanci jsou povinni pracovat tak, aby byly dodrženy zásady aseptiky a antiseptiky. Rozdělení: septický a aseptický provoz. Celý trakt je klimatizován – stálá čistota, bezprašnost, optimální teplota, vlhkost. Prostředí se upravuje také mikrobiologicky pomocí baktericidních zářičů.

Vstup – po projití hygienickým filtrem; po převlečení – košile, kalhoty, operační čepice, ústenka, galoše; po dokonalé dezinfekci rukou

Superseptický sál – transplantace, implantace

Aseptický sál – mozková chir. hrudní, traumatická chirurgie

Poloseptický sál – GIT

Septický sál – operace tlustého střeva, urologické operace, resutury

Vybavení: omyvatelný materiál, upravená antistatická podlaha, bezestinná lampa, operační stůl + příslušenství (popruhy, dlahy, stoličky...), pojízdné stolky, sterilní kovová umyvadla, anesteziologický stolek

Komplementy operačního sálu: umývárna, čistící místnost, místnost ke sterilizaci, prostory pro zásoby čistého prádla, místnost pro použité prádlo, základní inventář, léky, obvazový materiál, administrativní úsek

Přístrojové vybavení: elektrický nůž, odsávačky, rtg přístroj, monitorovací a měřicí přístroje, defibrilátor, UZ přístroj, anestetický přístroj

Pomůcky k mytí: nepromokavé zástěry, utěrka, kleště, pilníček, sterilní kartáče, 2 kovová umyvadla (s dezinfekcí, s destilovanou vodou), bezdotykové ovládání chirurgické dezinfekce kůže, buben se sterilními rouškami, budík

Intraoperační fáze

tým operačních sálů – chirurgové, anesteziolog + sestra, sálové sestry, NZP
po dobu operace – 2 typy sester

- a) „cirkulující sestra“ – zajišťuje vše nesterilní
- b) „sterilní sestra“ = instrumentářka
- c)

během operace je třeba na oddělení připravit:

lůžko – čistě povlečené, podložka, hrazdička

stolek – emitní miska, buničina, empír (otevřená košile), tonometr, fonendoskop

vedle – infúzní stojan, močová láhev nebo podložní mísa, sběrné sáčky na moč a drény

u některých výkonů vyhřátí lůžka (lampou)

návrat – své lůžko, JIP, ARO

Šicí materiál

volí chirurg vzhledem ke všem faktorům ovlivňujícím operační ránu rozdělení:

1) z hlediska původu

- a) přírodní – catgut, hedvábí, len
- b) syntetické – silon, polyester, orsilon
- c) anorganické – kov

2) z hlediska doby vstřebatelnosti

- a) vstřebatelný
- b) nevstřebatelný
- c) absolutně nevstřebatelný

vstřebatelný materiál:

- catgut prostý	7 – 12 dní
- catgut 1x chromovaný	30 – 40 dní
- catgut 2x chromovaný	60 – 70 dní

Drény, drenáže - viz samostatná prezentace

Drenáž – krátkodobá / dlouhodobá

odvádění fyziologické nebo patologické tekutiny z těla
krev, sekrety, exkrekty, vzduch (z hrudní drenáže)

druhy drénů

- mulové
- rukavicové
- silikonové

drenážní systémy:

spádová drenáž – např. po operaci žlučníku

podtlaková drenáž

Bülauova drenáž – odstranění PNU, po nitrohruční operaci

Redonova drenáž